

ĐỀ XUẤT QUY TRÌNH DẠY HỌC TÍCH HỢP LỊCH SỬ, ĐỊA LÍ ĐỊA PHƯƠNG TRONG MÔN LỊCH SỬ VÀ ĐỊA LÍ Ở TIỂU HỌC

Mai Thị Lê Hải - Trường Đại học Phú Yên

Ngày nhận bài: 05/4/2019; ngày chỉnh sửa: 02/5/2019; ngày duyệt đăng: 20/5/2019.

Abstract: Integrated teaching of local history and geography in History and Geography in elementary school is one of the important directions in the Project of comprehensive innovation of education after 2015. The article proposes an integrated teaching process to exchange and help teachers in building and organizing integration teaching of local history and geography in the teaching process in primary schools in Phu Yen province in the current context.

Keywords: Integrated teaching, local history and geography, primary school.

1. Mở đầu

Xu hướng tích hợp đã được nghiên cứu và áp dụng vào xây dựng chương trình và sách giáo khoa ở nhiều bộ môn, trong đó có môn Lịch sử và Địa lí. Việc tích hợp trong dạy học môn học này không chỉ kích thích hứng thú học tập, mà còn góp phần phát triển năng lực người học, cũng như gắn quá trình học tập với thực tiễn đời sống.

Dạy học tích hợp lịch sử, địa lí địa phương (LSDLP) ở tiểu học là sự cân nhắc, lựa chọn, kết hợp chặt chẽ, có hệ thống các kiến thức LSDLP và kiến thức môn học Lịch sử và Địa lí thành một nội dung thống nhất, gắn bó với nhau, dựa trên cơ sở các mối liên hệ được đề cập trong bài học. Những kiến thức có giá trị thực tiễn này giúp học sinh (HS) có khả năng vận dụng vào công việc lao động sản xuất tại địa phương, đồng thời góp phần giáo dục cho HS tình cảm đối với quê hương, đất nước, ý thức trách nhiệm nghĩa vụ cao cả của người công dân đối với quê hương đất nước. Do hạn chế về thời lượng, bài viết này chỉ đề cập quy trình dạy học tích hợp LSDLP ở các trường tiểu học trên địa bàn tỉnh Phú Yên trong bối cảnh hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số khái niệm

2.1.1. Dạy học tích hợp

Theo **Từ điển Giáo dục học**, dạy học tích hợp (DHTH) là hành động liên kết các đối tượng nghiên cứu, giảng dạy, học tập của cùng một lĩnh vực hoặc vài lĩnh vực khác nhau trong cùng một kế hoạch dạy học [1; tr 321]. DHTH là hành động liên kết một cách hữu cơ, có hệ thống các đối tượng nghiên cứu, học tập của một vài lĩnh vực môn học khác nhau thành nội dung thống nhất, dựa trên cơ sở các mối liên hệ về lí luận và thực tiễn được đề cập trong các môn học đó nhằm hình thành ở HS các năng lực cần thiết [2; tr 13].

2.1.2. Dạy học tích hợp lịch sử, địa lí địa phương

Lịch sử địa phương chính là lịch sử của các làng, xã, huyện, tỉnh, thành phố hay khu vực vùng, miền. Lịch sử

địa phương là một bộ phận hữu cơ của lịch sử dân tộc, bắt cứ một sự kiện nào của lịch sử dân tộc đều diễn ra ở một địa phương cụ thể với thời gian, không gian nhất định. Tùy quy mô, tính chất phản ánh mà sự kiện ảnh hưởng đến phạm vi của từng địa phương, cả nước và thậm chí mang tầm thế giới [3; tr 9].

Địa lí địa phương là một bộ phận của địa lí đất nước, nên tri thức địa lí địa phương có vai trò là cơ sở để HS nắm kiến thức địa lí đất nước, tri thức địa lí nói chung. Ngược lại, việc tích hợp kiến thức địa lí địa phương vào dạy học địa lí phổ thông có tác dụng bổ sung kiến thức địa lí địa phương cho các em, từ đó bồi dưỡng tình yêu quê hương, đất nước trong mỗi con người [4; tr 8].

2.2. Nguyên tắc dạy học tích hợp lịch sử, địa lí địa phương trong môn Lịch sử và Địa lí ở tiểu học

Để dạy học tích hợp LSDLP trong môn Lịch sử và Địa lí ở tiểu học có hiệu quả, giáo viên (GV) cần phải tuân thủ một số nguyên tắc sau đây:

2.2.1. Đảm bảo mục tiêu chương trình môn Lịch sử và Địa lí

Nguyên tắc này yêu cầu việc tổ chức tích hợp LSDLP trong dạy học môn Lịch sử và Địa lí phải góp phần thực hiện mục tiêu dạy học môn Lịch sử và Địa lí: nội dung tích hợp phải đảm bảo các kiến thức, kĩ năng, thái độ và các năng lực chuyên môn cho HS tiểu học (HS lớp 4, lớp 5).

Các nội dung LSDLP đưa vào bài học phải có mối quan hệ logic chặt chẽ với các kiến thức có sẵn trong bài học. Các kiến thức của bài học được xem là nền tảng cho kiến thức địa phương được tích hợp vào. Nói cách khác, khi tích hợp nội dung LSDLP vào bài học, cần nghiên cứu kĩ nội dung kiến thức của bài học đó, từ đó lựa chọn các kiến thức LSDLP để cụ thể hoá cho tri thức lịch sử và địa lí của dân tộc, phù hợp với nội dung của bài học. Điều này giải thích tại sao phải lựa chọn những kiến thức về LSDLP có mối quan hệ với lịch sử và địa lí của đất nước. *Ví dụ:* khi

dạy “Bài 22: Cuộc khẩn hoang ở Đàng Trong” (Lịch sử và Địa lí 4). Nội dung bài này có nhắc đến cuộc khẩn hoang quy mô nhất của chúa Nguyễn, các chúa Nguyễn đã đẩy mạnh việc khẩn hoang từ sông Gianh trở vào vùng Nam Bộ ngày nay. GV muốn HS nắm được: cuộc khẩn hoang này đã lan tỏa đến Phú Yên mà đặc biệt là đến các cứ Cù Mông, Bà Đài, Đà Diễm, Đà Nông, khai khẩn đất hoang lập làng, lập ấp... Vì thế, cần phải chọn sự kiện phản ánh được rõ nét nhất cuộc khẩn hoang của các chúa Nguyễn, mà đặc biệt người được giao trọng trách là Lương Văn Chánh - thành hoàng của vùng đất Phú Yên. Đó là sự kiện: “Năm 1597, ông Lương Văn Chánh nhận sắc lệnh của chúa Nguyễn Hoàng đưa chừng 4.000 lưu dân vào khai khẩn vùng đất phía Nam của Đại Việt từ đèo Cù Mông đến đèo Cả (địa bàn tỉnh Phú Yên ngày nay). Ông cùng lưu dân từng bước khẩn hoang, lập ấp; từng bước tạo nên những làng mạc đầu tiên trên châu thổ sông Đà Diễm, sông Cái” [5; tr 156].

2.2.2. Đảm bảo tính vừa sức với học sinh khi tích hợp nội dung lịch sử, địa lí địa phương trong dạy học môn Lịch sử và Địa lí

Nguyên tắc này yêu cầu khi tổ chức dạy học nội dung LSĐLĐP cho HS tỉnh Phú Yên, GV cần lưu ý:

- Các nội dung LSĐLĐP đưa vào bài học phải có tính hệ thống, tránh sự trùng lặp. Ngoài ra, các kiến thức này phải phù hợp với trình độ của HS, không gây quá tải cho HS trong việc lĩnh hội nội dung chính của bài học. Theo nguyên tắc này, những kiến thức đưa vào nội dung bài học cần được sắp xếp đúng chỗ, hợp lí, làm cho kiến thức môn học phong phú, sát với thực tiễn và logic của môn học. Khi tham gia học tập, HS cảm thấy hứng thú vì luôn được cung cấp những kiến thức mới. Để làm được điều này, ngay từ đầu năm học, GV phải khảo sát, nắm cụ thể mục đích yêu cầu, hệ thống kiến thức, kĩ năng của toàn bộ môn học cần tích hợp nội dung LSĐLĐP, mối liên hệ giữa các mục trong bài, các bài học. Điều này giúp GV nắm vững chương trình để dự kiến các kiến thức lịch sử và địa lí của địa phương cần liên hệ, bổ sung, mở rộng và sắp xếp kiến thức thành một hệ thống. Ví dụ: khi dạy “Bài 23: *Sấm sét đêm giao thừa*” (Lịch sử và Địa lí 5), GV cần truyền đạt, hướng dẫn HS tìm hiểu về cuộc Tổng tiến công và nổi dậy của quân và dân miền Nam vào dịp

tết Mậu Thân (1968) và tiêu biểu là cuộc chiến đấu tại Tòa Đại sứ Mỹ ở Sài Gòn. Cuộc tiến công đã gây cho địch nhiều thiệt hại và tạo thế thắng lợi cho quân và dân ta, cách mạng sẽ tiến dần đến thắng lợi hoàn toàn. Để giúp HS liên hệ với lịch sử địa phương, cùng với dòng chảy lịch sử của đất nước, GV liên hệ sự kiện “*Cuộc tiến công và nổi dậy xuân Mậu Thân 1968 tại Phú Yên chia 2 đợt mà chủ yếu tấn công vào thị xã Tuy Hòa, đánh vào các cơ quan đầu não: khu huấn luyện trung đoàn 47 ngụy, khu cố vấn Mỹ, ty cảnh sát...*” và ý nghĩa của chiến dịch “*Góp phần to lớn vào chiến thắng của cuộc Tổng tiến công xuân Mậu Thân ở miền Nam. Góp phần quan trọng vào đánh bại chiến lược “Chiến tranh cục bộ” của Mỹ, buộc Mỹ phải xuống thang chiến tranh, ngồi vào bàn đàm phán với ta tại Hội nghị Pari*” [6; tr 160]. Hoặc nội dung thuộc dạng bài về đặc điểm tự nhiên của Việt Nam như: địa hình khoáng sản, khí hậu, sông ngòi, đất và rừng,... để liên hệ với đặc điểm tự nhiên của địa phương, GV cần phải đưa các kiến thức đó vào đúng chỗ, có trật tự, không quá lạm dụng, chọn những ví dụ minh họa phù hợp.

- Không nên thay thế hoặc loại bỏ hoàn toàn các ví dụ mẫu về các sự vật và hiện tượng lịch sử và địa lí có trong chương trình, sách giáo khoa bằng các kiến thức của địa phương khi dạy học, vì đây là những ví dụ đặc trưng, điển hình, phù hợp với HS ở các vùng miền trong cả nước. Ở đây, GV có thể bổ sung các sự kiện và hiện tượng LS, ĐL địa phương nhưng chỉ dừng lại ở việc nhắc tên và địa chỉ, hoặc đưa ra những kiến thức tiêu biểu, có nội dung đơn giản, phù hợp với lứa tuổi HS tiểu học.

2.2.3. Đảm bảo phù hợp với thực tiễn của địa phương tỉnh Phú Yên.

Để đảm bảo nguyên tắc này, khi dạy học, các nội dung được đưa vào bài học làm ví dụ minh họa hay liên hệ, bổ sung cho kiến thức bài học phải phản ánh đúng thực tế của địa phương, cập nhật được thông tin mới nhất như: các số liệu về kinh tế, dân số, các vấn đề xã hội của địa phương, thực trạng về các di tích lịch sử,... Ví dụ: khi dạy “Bài 8: Dân số nước ta” và “Bài 9: Các dân tộc và sự phân bố dân cư” (Địa lí 5), GV cần cập nhật các số liệu mới về dân số và mật độ dân số của địa phương (bảng 1).

Bảng 1. Số liệu về dân số của các đơn vị hành chính tỉnh Phú Yên năm 2016 [7; tr 20]

STT	Đơn vị hành chính	Diện tích (km ²)	Dân số (người)	Mật độ (người/km ²)
1	Thành phố Tuy Hòa	110,8	159.461	1.442
2	Thị xã Sông Cầu	492,8	101.934	207
3	Huyện Đồng Xuân	1.033,3	60.305	58
4	Huyện Tuy An	407,6	125.524	308
5	Huyện Phú Hòa	258,8	106.846	413
6	Huyện Sơn Hòa	937,8	57.647	61

7	Huyện Sông Hình	893,2	49.589	56
8	Huyện Tây Hòa	623,7	119.474	192
9	Huyện Đông Hòa	265,6	118.653	447
Tổng cộng		5.023,4	899,433	179

2.2.4. Đảm bảo tính khả thi và hiệu quả khi tích hợp nội dung lịch sử, địa lí địa phương trong môn Lịch sử và Địa lí

Sau khi xác định tính chuẩn xác của nội dung LSĐLDP đã khảo sát, để bảo đảm tính khả thi và hiệu quả trong tổ chức dạy học LSĐLDP, GV cần tuân thủ các yêu cầu sau:

- Lựa chọn những tri thức có tác dụng giáo dục cao. Vì thời lượng cho LSĐLDP trong giảng dạy 1 tiết Lịch sử và Địa lí chỉ từ 5-7 phút nên kiến thức đưa vào sử dụng phải đồng thời giáo dục được kiến thức, kĩ năng và thái độ cho HS để đạt được mục tiêu của bài đề ra. Ví dụ: khi dạy “*Bài 17: Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ*” (Lịch sử và Địa lí 5), GV nên lựa chọn sự kiện xảy ra cùng thời điểm với chiến dịch này ở Phú Yên là: “*Từ ngày 20/1/1954 đến tháng 6/1954, quân dân Phú Yên đập tan chiến dịch Át-lăng của giặc Pháp, chia lửa cho chiến trường chính Điện Biên Phủ*” [8; tr 133].

- Lựa chọn sự kiện lịch sử mang tính nổi bật, đủ để khôi phục lại bức tranh quá khứ; lựa chọn đặc điểm, sự vật, hiện tượng địa lí mang tính nổi bật, đặc trưng của địa phương để so sánh với đặc điểm địa lí của quốc gia. Vì mục tiêu của môn học là cung cấp cho HS những kiến thức cơ bản về tự nhiên, dân cư, hoạt động kinh tế, lịch sử, văn hoá của địa phương, vùng miền, quốc gia và thế giới. Nội dung chính GV cần truyền đạt cho HS vẫn là kiến thức lịch sử dân tộc, những đặc điểm về địa lí của quốc gia thì những kiến thức về LSĐLDP giúp cho bài học trở nên sinh động, HS nắm được khái quát những tác động của địa phương đối với sự kiện lớn của lịch sử dân tộc hay những đặc điểm về địa lí của quốc gia, nên những nội dung LSĐLDP được khai thác đưa vào phải là sự kiện, đặc điểm nổi bật của địa phương

2.2.5. Đảm bảo tính linh hoạt và sáng tạo theo hướng phát triển các năng lực học tập của học sinh

Nguyên tắc này yêu cầu việc tổ chức tích hợp LSĐLDP trong dạy học môn Lịch sử và Địa lí phải góp phần làm cho kiến thức môn Lịch sử và Địa lí càng thêm phong phú, sát với thực tiễn địa phương, nơi các em sinh sống. HS được trải nghiệm trong môi trường học tập thực tiễn, bằng vốn kinh nghiệm hiện có của cá nhân, các em tự hình thành những thông tin về địa phương mình qua bài học dựa trên quá trình điều tra, khảo sát, thu thập thông tin, ... Đồng thời, các em cũng có một môi trường thực tiễn để quan sát, thu thập thông tin, trải nghiệm, qua đó khắc sâu các kiến thức

địa phương mình, góp phần hình thành lòng tự hào dân tộc, yêu quê hương, đất nước và góp phần giữ gìn những truyền thống quý báu của quê hương.

Bên cạnh đó, dạy học tích hợp LSĐLDP trong môn Lịch sử và Địa lí ở tiểu học cũng cần phải hướng đến phát triển ở HS các năng lực học tập bộ môn. Để đảm bảo nguyên tắc này, khi tổ chức dạy học, GV cần vận dụng phối hợp nhiều phương pháp và hình thức dạy học nhằm phát huy tính tích cực chủ động nhận thức và năng lực lịch sử và địa lí với các thành phần: nhận thức khoa học lịch sử và địa lí; tìm hiểu lịch sử và địa lí; vận dụng kiến thức, kĩ năng đã học; đồng thời góp phần hình thành và phát triển các năng lực chung: tự chủ và tự học, giao tiếp và hợp tác, giải quyết vấn đề và sáng tạo của HS như: giải quyết vấn đề, dự án, ... [9; tr 4].

2.3. Đề xuất quy trình dạy học tích hợp lịch sử, địa lí địa phương trong dạy học môn Lịch sử và Địa lí ở tiểu học

2.3.1. Xác định mục tiêu, nội dung tích hợp lịch sử, địa lí địa phương trong dạy học môn Lịch sử và Địa lí: Nghiên cứu mục tiêu, nội dung chương trình môn Lịch sử và Địa lí ở tiểu học, xây dựng các địa chỉ có khả năng tích hợp kiến thức về lịch sử và địa lí ở địa phương vào bài học. GV có thể phân chia thành các dạng bài đề có thể dễ dàng đưa nội dung vào dạy học.

Ví dụ: “*Bài 8: Tiến vào Dinh Độc Lập*” - Lịch sử 5, mục tiêu, nội dung bài học được thể hiện trong chương trình như sau: HS biết: “*Chiến dịch Hồ Chí Minh là chiến dịch cuối cùng của cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước, đỉnh cao của cuộc tổng tiến công giải phóng miền Nam, bắt đầu ngày 26/4/1975 và kết thúc bằng sự kiện quân ta đánh chiếm dinh Độc Lập; Chiến dịch Hồ Chí Minh toàn thắng, chấm dứt 21 năm chiến đấu, hi sinh, mở ra thời kì mới: miền Nam được giải phóng, đất nước được thống nhất*”; *Nêu, thuật được sự kiện xe tăng của ta tiến vào Dinh Độc Lập và nhớ các mốc thời gian của sự kiện lịch sử; Tự hào về chiến thắng hào hùng của dân tộc ta.*

2.3.2. Lựa chọn các kiến thức về lịch sử địa lí địa phương sẽ được tích hợp vào các hoạt động trong bài học: Các kiến thức về lịch sử và địa lí của địa phương rất phong phú và đa dạng, nên GV cần lựa chọn những sự kiện, đặc điểm tiêu biểu và phù hợp với đối tượng HS tiểu học, để có thể đưa vào bài học phù hợp. Bước này rất quan trọng đối với quá trình tổ chức dạy học tích hợp, bởi vì bước này làm nền tảng để GV xác định được các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học để dạy học đạt hiệu quả cao.

Ví dụ: “Bài 8: *Tiến vào Dinh Độc Lập*” - Lịch sử 5, kiến thức về lịch sử của tỉnh Phú Yên được tìm hiểu như sau: Từ ngày 19 đến 25/3/1975 với chiến thắng đường 7, đường 5, quân và dân Phú Yên thừa thắng xông lên với tinh thần quyết chiến, quyết thắng, phối hợp với Sư đoàn 320 tiến công và giải phóng hoàn toàn tỉnh Phú Yên vào lúc 11h30 ngày 1/4/1975. Chiến thắng góp phần đẩy nhanh bước chân thần tốc của người chiến sĩ giải phóng quân tiến vào làm chủ Sài Gòn, kết thúc Chiến dịch Hồ Chí Minh mùa xuân năm 1975.

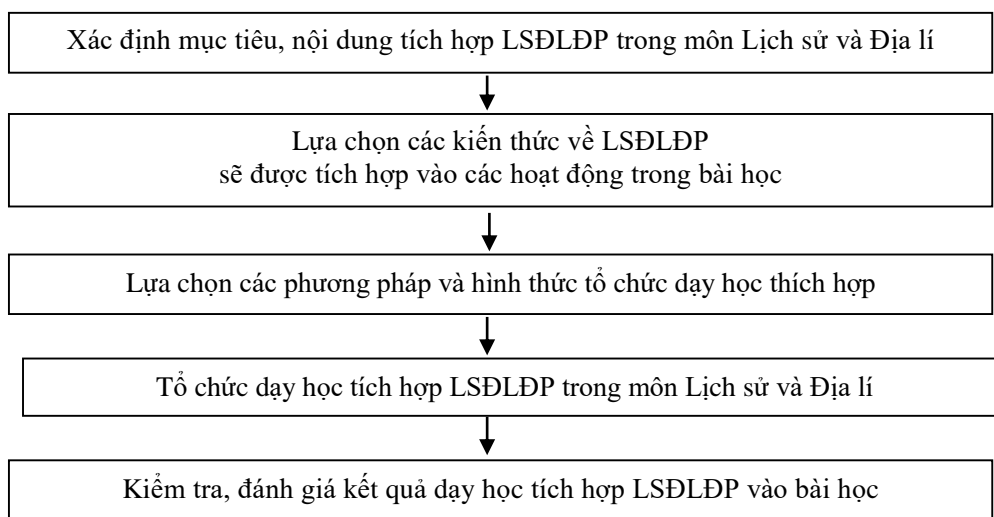
2.3.3. Lựa chọn các phương pháp dạy học và hình thức dạy học thích hợp để tích hợp kiến thức lịch sử địa lí địa phương vào bài học

Tùy vào từng nội dung bài học, đối tượng HS, khả năng của GV và điều kiện cơ sở vật chất của nhà trường để có thể lựa chọn phương pháp và hình thức dạy học phù hợp. Để tổ chức dạy học đạt hiệu quả cao, GV nên xây dựng chi tiết thiết kế bài học, dự kiến các tình huống xảy ra. Ví dụ: “Bài 8: *Tiến vào Dinh Độc Lập*” - Lịch sử 5, GV lựa chọn và vận dụng các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học như

LSĐLĐP của tỉnh Phú Yên trong môn Lịch sử và Địa lí ở tiểu học. Bên cạnh đó, GV cần sử dụng các phương tiện dạy học để tổ chức cho HS tự khám phá kiến thức như: tranh ảnh, lược đồ, băng hình, ... Từ đó, GV có thể phát triển ở HS các phẩm chất và năng lực cần thiết của môn học; đồng thời giáo dục tình yêu quê hương, đất nước cho HS, giúp các em vận dụng các kiến thức đã học vào việc giữ gìn các truyền thống của địa phương, hình thành ý thức xây dựng và bảo vệ quê hương.

2.3.5. Kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học tích hợp lịch sử địa lí địa phương vào bài học

Kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học tích hợp LSĐLĐP trong môn Lịch sử và Địa lí là cách thức GV sử dụng để thu được các thông tin ngược của HS về nội dung: các kiến thức, kĩ năng về LSĐLĐP tỉnh Phú Yên được tích hợp trong bài học và các biện pháp xây dựng và bảo vệ quê hương. Để thực hiện bước này, GV cần sử dụng các công cụ đánh giá như: bảng hỏi, phiếu quan sát, phiếu đánh giá sản phẩm, đánh giá đồng đẳng, ... GV tổ chức đánh giá hoặc cho HS đánh giá chéo qua tổ chức các hoạt động học tập. Quy trình dạy học tích hợp được thể hiện qua sơ đồ sau:

Sơ đồ 1. Quy trình tổ chức dạy học tích hợp LSĐLĐP trong dạy học môn Lịch sử và Địa lí ở tiểu học

sau: + Suu tầm một số bài hát, câu chuyện về ngày giải phóng Phú Yên; + Cho HS xem đoạn băng về giải phóng Phú Yên; + Hình ảnh Tàu không số, cảng Vũng Rô, hình ảnh lá cờ của Mặt trận Dân tộc Giải phóng Miền Nam tung bay trên đỉnh núi Nhạn Tháp; + Kể chuyện về các trận đánh trong chiến dịch Hồ Chí Minh ở Phú Yên.

2.3.4. Tổ chức dạy học tích hợp lịch sử địa lí địa phương vào bài học

Để thực hiện bước này, GV cần vận dụng phối hợp các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học đã lựa chọn ở bước trên để tổ chức cho HS khám phá các kiến thức về

3. Kết luận

Dạy học tích hợp LSĐLĐP vừa là yêu cầu nội tại của môn Lịch sử và Địa lí, vừa là yêu cầu của Chương trình Giáo dục phổ thông theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực của người học. Để thực hiện việc tích hợp LSĐLĐP trong dạy học môn Lịch sử và Địa lí ở tiểu học có hiệu quả, bên cạnh xây dựng, lựa chọn nội dung cần tích hợp, điều quan trọng hơn là xác định phương pháp dạy học tích hợp. Trong phương pháp tích hợp này, quy trình dạy học tích hợp là thao tác quan trọng có tính quyết định trong thiết kế các bài học của môn học.

(Xem tiếp trang 36)

3. Kết luận

Qua nghiên cứu quá trình MHH toán học, cùng các biểu hiện của năng lực MHH toán học, chúng tôi đã lí giải có thể thiết kế và sử dụng các tình huống học tập có đặc điểm: tính mâu thuẫn; tính kết nối toán học và thực tiễn; tính mở có nhiều hướng giải quyết khác nhau; tính cụ thể và trực quan sinh động; tính phân bậc để hỗ trợ đánh giá năng lực MHH toán học của HS.

Lời cảm ơn: Công trình này được thực hiện dưới sự tài trợ của đề tài cấp Bộ, mã số B2018-TDV-08.

Tài liệu tham khảo

- [1] Bộ GD-ĐT (2018). *Chương trình giáo dục phổ thông môn Toán*.
- [2] Nguyễn Danh Nam (2016). *Phương pháp mô hình hóa trong dạy học môn Toán ở trường phổ thông*. NXB Đại học Thái Nguyên.
- [3] Trần Vui (2014). *Giải quyết vấn đề thực tế trong dạy học toán*. NXB Đại học Huế.
- [4] Matthias Ludwig - Binyan Xu (2009). *A Comparative Study of Modelling Competencies Among Chinese and German Students*. Journal für Mathematik-Didaktik, Vol. 31, pp. 77-97.
- [5] Katja Maaß (2006). *What are modelling competencies?* Freiburg University of Education, ZDM, Vol. 38 (2), pp. 113-142.
- [6] Bộ GD-ĐT (2014). *Tài liệu tập huấn PISA 2015 và các dạng câu hỏi theo OECD phát hành lĩnh vực Toán học*.
- [7] Mogens Niss (2018). *Advances and research and development concerning Mathematical, modelling in Mathematics Education*. Proceedings of the 8th ICMI-East Asia Regional Conference on Mathematics Education, 7-11 May 2018, Taipei, Taiwan, pp. 26-36.
- [8] Nguyễn Bá Kim (2002). *Phương pháp dạy học môn Toán*. NXB Đại học Sư phạm.
- [9] Werner Blum and Mogens Niss (1991). *Applied Mathematical problem solving, modelling, applications, and link to other subjects state, trends and issues in Mathematics instruction*. Educational studies in mathematics, Vol. 22, pp. 37-68.
- [10] Werner Blum (1993). *Mathematical modelling in mathematics education and instruction*. Teaching and learning mathematics in context, Edited by Breiteig (etc.), Ellis Horwood Limited, Chichester, pp. 3-14.
- [2] Trần Thị Thanh Thuỷ (chủ biên, 2016). *Dạy học tích hợp phát triển năng lực học sinh* (quyển 2). NXB Đại học Sư phạm.
- [3] Dự án Phát triển giáo viên tiểu học - Bộ GD-ĐT (2007). *Lịch sử địa phương*.
- [4] Dự án Phát triển giáo viên tiểu học - Bộ GD-ĐT (2007). *Địa lí địa phương*.
- [5] Nguyễn Chí Bền - Lê Chí Vịnh (2003). *Địa chí Phú Yên*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [6] Ủy ban nhân dân tỉnh Phú Yên (2009). *Lịch sử chính quyền nhân dân tỉnh Phú Yên (1945-2009)*.
- [7] Cục Thống kê tỉnh Phú Yên (2016). *Niên giám thống kê tỉnh Phú Yên 2016*. NXB Thống kê.
- [8] Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Phú Yên (1996). *Lịch sử Phú Yên kháng chiến chống Mỹ, cứu nước (1954-1975)*.
- [9] Bộ GD-ĐT (2018). *Chương trình Giáo dục phổ thông môn Lịch sử và Địa lí cấp tiểu học*.
- [10] Trần Sĩ Huệ (2011). *Đất trời Phú Yên*. NXB Lao động.

SỬ DỤNG KIẾN THỨC...

(Tiếp theo trang 40)

Tài liệu tham khảo

- [1] Chính phủ (2014). *Nghị quyết số 44/NQ-CP ngày 09/6/2014 ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 Hội nghị lần thứ Tám Ban Chấp hành Trung ương khóa XI về Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế*.
- [2] Bộ GD-ĐT (2018). *Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ GD-ĐT về việc ban hành Chương trình giáo dục phổ thông*.
- [3] Lê Xuân Trường (2018). *Một số hướng khai thác bài toán trong dạy học môn Toán ở trường phổ thông*. Tạp chí Giáo dục, số 424, tr 33-36; 8.
- [4] Nguyễn Thị Châu Giang và Lê Thị Kiều Diễm (2015). *Một số biện pháp rèn luyện kĩ năng toán học hoá tình huống thực tiễn cho học sinh thông qua dạy học nội dung tổ hợp, xác suất*. Tạp chí Giáo dục, số 361, tr 44-47.
- [5] Trần Cường (2018). *Tìm hiểu lí thuyết giáo dục toán học gắn với thực tiễn và vận dụng xây dựng bài tập thực tiễn trong dạy học môn Toán*. Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt, kì 2 tháng 5, tr 165-169.
- [6] Hoang Tuy (2002). *Convex analysis and Global optimization, Institute of Mathematics*.
- [7] Nguyễn Anh Trường - Nguyễn Tấn Siêng - Đỗ Ngọc Thùy (2018). *Phân loại và phương pháp giải Đại số 10*. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.

ĐỀ XUẤT QUY TRÌNH DẠY HỌC...

(Tiếp theo trang 28)

Tài liệu tham khảo

- [1] Nguyễn Văn Giao - Nguyễn Hữu Quỳnh - Vũ Văn Tào - Bùi Hiền (2001). *Từ điển Giáo dục học*. NXB Từ điển Bách khoa.